

GAMLE, SURE MÆND

Angsten for opdragelse
 Per Bjørn Fors og
 Arne Johan Vetlesen
 Forlaget Klim
 276 sider, 299 kr.

→ **Prædikamentet om de gamle, sure mænd ...** randt mig i hu, da jeg læste denne bog. Ikke som noget negativt, men som en konstatering af, at der mindst siden det antikke Grækenland har været en tendens til, at når man kom til års, så stod fortiden i et mere og mere rosenrødt skær, mens fremtiden forekom umulig pga. den opvoksende ungdoms manglende respekt for de gamle sæder.

Denne bogs klare fordel er, at den er letlæst, og at dens synspunkter er genkendelige, når man som jeg har 60-årsdagen lige om hjørnet. Jeg tog mig selv i bogstaveligt at nikke ja mange steder under læsningen. For vist har manglen på tydelige voksne og

værdifaste pejlemærker de seneste årtier gjort noget ved os alle. Det er blevet sværere at være voksen. Det er blevet sværere at være barn og ung. Det er i det hele taget blevet sværere; men netop deri ligger jo også udfordringer og kimen til udvikling.

Bogen er skrevet af to nordmænd - en med afsæt i en lærergerning og en professor i filosofi. Det norske forlæg har haft den lidt pudsige sideeffekt, at man har fundet det nødvendigt at afsætte en snes sider forrest i bogen til, at Claus Holm fra Aarhus Universitet kan relatere bogens ellers universelle problematik til danske forhold. Derved foregribes en række af bogens centrale pointer, inden man selv kommer i gang.

Ellers er bogen bygget op med historiske og psykologiske forklaringer, inden man kommer til det, der skulle være anvisninger på: hvad gør vi så? Stringent er det ikke; flere pointer kommer igen og igen - men det er måske det, der gør bogen så let at læse: almene tanker og erfaringer blander sig med citater fra en række forskere og meningsdannere. Heriblandt flere danske som Grundtvig, Løgstrup og Jesper Juul, men med Habermas som den mest gennemgående figur.

”Evnen til at omstille sig er vor tids metadyd, forudsætningen for alle andre dyder, man kan forestille sig” er et af angrebepunkterne. Derudover er især bekymringen for miljøet og økonomiens altoverskyggende magt, hvor alt, vi foretager os, skal nytte ud fra et økonomisk perspektiv, to væsentlige ledetråde.

I forhold til opdragelsen af den opvoksende ungdom er skolen naturligt nok et centralt omdrejningspunkt, men fylder ikke specielt meget i bogen. Den seneste norske skolereform (2007) får et ordentligt skud for boven. Uden at kende den til bunds vil jeg antage, at den netop har haft de mangler, den seneste reform her i Danmark søger at afhjælpe.

Tag denne bog med på ferie, når du når dertil. Læs den - og fornøj dig evt. med at sætte mærker de steder, du ikke er enig med forfatterne!

Steen Jonsson Agger
 Viceskoleleder
 Bakkeskolen i Hørning

DISTRIBUERET LEDELSE

Teamkoordinatoren
 Sten Clod Poulsen
 Meta Consult Forlag
 269 sider, 345 kr.
 600 kr. for bog + cd

→ **Bogen kommer omkring fem hovedtemaer:** Teamkoordinatorens kulturelle kontekst, Teamkoordina-

tores arbejdsfunktion i organisationen, Teamkoordinatoren selv, Teamkoordinatoren som et konstruktivt krydspres samt Ledelse af teamkoordinatorer.

Forfatteren definerer selv, at en teamkoordinator er en lærer, som arbejder i et lærerteam på samme vilkår som kollegerne, og som - uden at være leder - yderligere har påtaget sig et særligt ansvar for at teamet fungerer godt, dvs. løser sine arbejdsopgaver og udviklingsopgaver og lærer af egne erfaringer. Alt dette for at udvikle og optimere elevernes faglige og sociale resultater.

Der er tilsyneladende en tendens til usikkerhed omkring teamkoordinatorens arbejdsopgaver og beføjelser. En usikkerhed, som også kommer til udtryk blandt de skoleledere, forfatteren har mødt via sit nutidige virke som chefkonsulent, og som i samme åndedrag giver indtryk af at have glemte, hvorfor skolen i tidernes morgen

fandt teamkonstruktionen hensigtsmæssig.

Konfronteret med spørgsmålet har de i hvert fald vanskeligt ved at forklare teorien, der ligger bag praksis. Og som der står i indledningen, som er tilegnet teamkoordinatoren: "Hvis ikke de grundlæggende vilkår for funktionen er i orden, kan teamkoordinatorerne aldrig komme til at fungere efter hensigten".

En meget væsentlig pointe fra bogen er nemlig, at teamet - med teamkoordinatoren i spidsen - er et vigtigt organisatorisk element i skoleudvikling, som har brug for en kompetent leder med overblik og indsigt i teamkoordinatorens opgaver, og som evner at støtte op om de arbejdsopgaver, hun forventer teamet realiserer. Det indebærer, som skrevet, viden om, hvorfor skolen har valgt at organisere sig i team, hvad det er, et team teoretisk set kan bidrage med, og hvor lederens opgave slutter, og teamet/teamkoordinatoren tager over.

Af samme årsag henvender bogen sig derfor ikke bare til lærerne i teamet og den, der har takket ja til at påtage sig ansvaret som teamkoordinator, men i høj grad også til lederen, som er i en situation, hvor forventningerne til ledelsesmyndigheden er høje.

Heldigvis har de fleste skoleledere været igennem processen med at skulle udvælge og understøtte lærere, som påtager sig en teamkoordinatortolle i skolen. Her tænkes bl.a. på tovholderfunktionen i LP-arbejdet og som nyeste eksempel på rollen som impact

coach i arbejdet med visibel learning.

For begge disse nævnte funktioners vedkommende handler det om at få teamkoordinatorerne til at indtage den 3. position, hvor de ikke betragtes som værende ledelsens forlængede arm, men som den gruppe af medarbejdere, "som er det moderne og fremadrettede svar på, hvorledes skoler som horizontale udviklingsprægede organisationer overhovedet kan komme til at fungere som sammenhængende helheder. Det er nødvendigt at satse på kvalificering og professionalisering af gruppen". Det er selvfølgelig en vigtig ledelsesopgave og -ansvar at sikre, at dette sker.

Bogen kan absolut anbefales, da den formidler viden, vejledning, egne erfaringer, eksempler og praktiske værktøjer i et let og flydende sprog. Nok er lix-tallet højt, men på ingen måde begrænsende for læsevenligheden. Bogen er skrevet som en brugsbog, der sagtens kan læses, genlæses og bruges som opslagsbog, i de tilfælde tiden ikke er til at læse samtlige sider - inklusive bilag med øvelser og god praksis, der relaterer sig til emnet.

*Henning Rasmussen
Virksomhedsleder
UngSlagelse
Center for Skole
X-Class, Slagelse*

RET RYGGEN OG TAL SANDT

Den store løgn om uddannelse

Jacob Fuglsang
Gyldendal
264 sider, 200 kr.

→ **Uddannelsesredaktør Jacob Fuglsang** har i Politiken formået at gøre skolestoffet så betydningsfuldt, som erhvervsstoffet er i Børsen. Han har skrevet om området i 20 år, er en dreven iagttagere af udviklingen, og hans analyser af, hvad der er godt og skidt bemærkes af beslutningstagere og folk generelt.

Det er der kommet en bog ud af, der er loyal over for mangfoldigheden og kompleksiteten i at drive skole, uddanne og danne. Men som også er nådesløs over for den retningsløshed og manglende sammenhæng, der præger indsatsen. Fuglsang har

mange skarpe vurderinger med fokus på misforholdet mellem alt det, der bliver sagt, og det, der (sjældent) bliver gjort.

Man mærker, at forfatterens udgangspunkt - er hans eget? Det videbegærlige, motiverede barn med en stærk drivkraft, der spilder sin tid i skolen. Hvor der er for megen pasning og opbevaring. Hvor der er spredt fægtning, for mange lappeløsninger, for få forventninger og udfordringer. Hvor der er for meget skole, der bare skal overstås. Og hvor der er plads til forbedring.

Fuglsang dokumenterer flittigt med tal og statistik. Der er støj i klasselokalet, sygefravær, aflyst undervisning, manglende vikardækning og mere af samme skuffe, mens ansvaret for at få rettet skuden op forsvinder i en Bermuda-trekant af stat, kommuner og de enkelte skoler.

Der er en del (pædagogiske) eksempler i bogen. Udøvende professionelle fortæller om deres sejre og nederlag, blandet med episoder fra forfatterens og hans børns skolegang. Det gør bogen personlig, men også noget anekdotisk. Det er tydeligvis en strammer, der taler, men ikke kun er kritisk. Fuglsang kommer selv med en række forslag til ændringer og forbedringer. Al ære værd.

For det er ikke nemt at vide, hvad man præcis skal gøre. De skiftende pædagogiske og skolepolitiske agendaer over tid beskrives godt til i dag, hvor der med L 409, reformen, målstyring og resultatopfølgning spores en ny centralisme. Skolen skal -